

แบบฟอร์มประมวลรายวิชา (Course Syllabus)

ระดับปริญญาตรี ปกติ

รหัสวิชา 2135102	ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์กฎหมาย
หน่วยกิต/ชั่วโมง	2
หลักสูตร	นิติศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559) คณะนิติศาสตร์
ภาคการศึกษา 1	ปีการศึกษา 2562
อาจารย์ผู้สอน	ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา**
2135102 ประวัติศาสตร์กฎหมาย
History of Law
- จำนวนหน่วยกิต**
2(2-0-4) จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา**
นิติศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559)
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน**
อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์ ศรีศิริ
ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี
อาจารย์ผู้สอน
กลุ่ม 01 ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี
กลุ่ม 02 ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี
กลุ่ม 03 ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี
กลุ่ม 04 ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน**
ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษาที่ 2562 ชั้นปีที่ 1
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)**
ไม่มี
- รายวิชาที่ต้องเรียนควบคู่ (Co-requisite) (ถ้ามี)**
ไม่มี
- เงื่อนไขพิเศษ**

ไม่มี

9. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขต อุบลราชธานี

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1) สามารถอธิบายและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพสังคม การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ความเชื่อ และสภาพแวดล้อมต่างๆ กับกฎหมายในสมัยต่างๆได้
- 2) สามารถอธิบายหลักการเบื้องหลังของการบัญญัติกฎหมายโบราณ ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายได้
- 3) สามารถวิเคราะห์ปัญหาการเมืองการปกครองและกฎหมายปัจจุบันโดยอาศัยแนวคิดสำนักกฎหมายรัฐาธิปัตย์ แนวคิดสำนักกฎหมายทางสังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ แนวคิดเกี่ยวกับวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้
- 4) ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในการเข้าชั้นเรียน
- 5) มีทักษะในการสื่อสาร การค้นคว้าข้อมูลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ประวัติศาสตร์กฎหมายและสกุลกฎหมายหลักของโลก วิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายในสมัยต่างๆของไทย อิทธิพลของประเทศตะวันตกต่อการปฏิรูประบบกฎหมายของไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 และผลกระทบต่อสังคมไทย ระบบกฎหมายไทยภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี พ.ศ. 2475 แนวโน้มของกฎหมายในอนาคต

History of law and world legal systems; evolution and changes of Thai legal systems in different eras; influences of western countries on legal reform in King Rama V's reign and impacts on Thai society; Thai legal system after the political change in B.E. 2475 and Thai legal tendency

จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำ

3.

ทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

กลุ่มละ 1 ชั่วโมง 4 กลุ่ม 4 ชั่วโมง

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้

สัปดาห์ที่	สาระ/เนื้อหาการเรียนรู้ (Learning Contents)	วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ (Method)	สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (Media)	จำนวน ชั่วโมง			วิธีการวัดและประเมินผล (Evaluation)	ชื่อผู้สอน	หมายเหตุ
				บรรยาย	ปฏิบัติการ	ศึกษาด้วยตนเอง			
1	- แนะนำขอบเขต วัตถุประสงค์และ การวัดการประเมินผล - วิธีการเรียนและกติการ่วมในชั้นเรียน - แหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า - กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่เนื้อหา รายวิชา	1. การบรรยาย 2. การสะท้อนความคิด (Reflective thinking)	1. เอกสารประกอบ การสอน 2. หนังสือ 3. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
2	แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษา	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย	1. เอกสารประกอบ การสอน	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การ	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	

ลำดับที่	สาระ/เนื้อหาการเรียนรู้ (Learning Contents)	วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ (Method)	สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (Media)	จำนวนชั่วโมง			วิธีการวัดและประเมินผล (Evaluation)	ชื่อผู้สอน	หมายเหตุ
				บรรยาย	ปฏิบัติการ	ศึกษาด้วยตนเอง			
	ประวัติศาสตร์ระบบกฎหมาย -ทฤษฎีระบบ -แนวคิดสำนักกฎหมาย ฝ่ายบ้านเมือง -แนวคิดสำนัก ประวัติศาสตร์กฎหมาย -แนวคิดสำนัก สังคมวิทยากฎหมาย -แนวคิดอื่นๆที่สำคัญ	3. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	2. หนังสือ 3. Power Point				เข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค		
3	ระบบกฎหมายของโลกสำคัญ - ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ - ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์ - ระบบกฎหมายสังคมนิยม - ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. หนังสือ 3. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
4	ระบบกฎหมายของโลกสำคัญ (ต่อ) - ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ - ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์ - ระบบกฎหมายสังคมนิยม - ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. หนังสือ 3. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
5	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย: สถานภาพขององค์ความรู้และข้อเสนองานการพัฒนา	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. หนังสือ 3. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
6	อิทธิพลของระบบการปกครองต่อระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม: อิทธิพลของระบบพ้องปกครองลูกต่อกฎหมายสมัยสุโขทัย	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. หนังสือ 3. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การประเมินกระบวนการทำงาน/บทบาทในการทำกิจกรรม 3. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 4. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
7	อิทธิพลของระบบการปกครองต่อระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม: อิทธิพลของระบบศักดินาต่อกฎหมายในสมัยอยุธยาถึงยุคก่อนปฏิรูปในสมัยรัชกาลที่ 5	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
8	อิทธิพลของระบบสังคมและวัฒนธรรมต่อกฎหมายโบราณ :	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to	1. เอกสารประกอบการสอน 2. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	

ลำดับที่	สาระ/เนื้อหาการเรียนรู้ (Learning Contents)	วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ (Method)	สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (Media)	จำนวนชั่วโมง			วิธีการวัดและประเมินผล (Evaluation)	ชื่อผู้สอน	หมายเหตุ
				บรรยาย	ปฏิบัติการ	ศึกษด้วยตนเอง			
	-ระบบสังคมชายเป็นใหญ่ -ระบบสังคมชนชั้น -ระบบสังคมเกษตร -สังคมเอื้อเพื่อเพื่อนฝูงที่งหากัน	Question)					3. การสอบปลายภาค		
9	กฎหมายตราสามดวง: ที่มา โครงสร้าง และหลักการสำคัญ	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. หนังสือ 3. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
10	กระบวนการยุติธรรมในกฎหมายตราสามดวง	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question) 3. การเรียนรู้ด้วยทักษะการสื่อสาร (Learning to Communicate)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
11	กฎหมายโบราณท้องถิ่นต่างๆ ของไทย	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการสืบค้น (Learning to Search) 3. การเรียนรู้ด้วยทักษะการสื่อสาร (Learning to Communicate)	1. เอกสารประกอบการสอน	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การประเมินกระบวนการทำงาน/บทบาทในการทำกิจกรรม 3. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 4. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	มีกิจกรรมให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจในหัวข้อหลัก (การปฏิรูปสมัยรัชกาลที่ 5)
12	การปฏิรูปการปกครองและกฎหมายสมัยรัชกาลที่ 5	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
13	ผลกระทบของการปฏิรูปในสมัยรัชกาลที่ 5 ต่อระบบสังคม การปกครอง เศรษฐกิจและกฎหมายไทย	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question) 3. การเรียนรู้ด้วยทักษะการสื่อสาร (Learning to Communicate)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การสอบปลายภาค	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	มีกิจกรรมให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจในหัวข้อหลัก
14	ระบบกฎหมายไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) 3. การสรุปประเด็นสำคัญหรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย 4. การเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม (Learning to Question)	1. เอกสารประกอบการสอน 2. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การประเมินการวิพากษ์/การนำเสนอผลงาน 3. การประเมินจากการสะท้อนผลการทำงานร่วมกัน 4. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	
15	แนวโน้มของกฎหมายในอนาคต	1. การบรรยาย 2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) 3. การสรุปประเด็นสำคัญหรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย 4. การเรียนรู้ด้วยการตั้ง	1. เอกสารประกอบการสอน 2. Power Point	2	0	4	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. การประเมินการวิพากษ์/การนำเสนอผลงาน 3. การประเมินจากการสะท้อนผลการทำงานร่วมกัน	1. ดร.นิติลักษณ์ แก้วจันดี	มีกิจกรรมเตรียมพร้อมก่อนสอนให้นักศึกษา

ลำดับที่	สาระ/เนื้อหาการเรียนรู้ (Learning Contents)	วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ (Method)	สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (Media)	จำนวน ชั่วโมง			วิธีการวัดและประเมินผล (Evaluation)	ชื่อผู้สอน	หมายเหตุ
				บรรยาย	ปฏิบัติ การ	ศึกษา ด้วย ตนเอง			
		คำถาม (Learning to Question)					4. การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม		
	รวมจำนวนชั่วโมง			30.00		60.00			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนการประเมิน	จำนวนหน่วยกิตที่ประเมิน (สำหรับวิชาวิชาวนิพนธ์)
1	1.1,1.3,2.1,2.2,3.3,3.4,4.3,5.1	การสังเกตพฤติกรรม	1-15	0	0
2	1.1,1.3,5.1	การเข้าชั้นเรียน/การเข้าร่วมกิจกรรม	1-15	0	0
3	3.3	การทดสอบหลังเรียน	1-15	0	0
4	2.1,2.2,3.4,5.4	การสอบกลางภาค	8	30	0
5	1.1,1.3,2.1,2.2,3.3,3.4,5.4	การสอบปลายภาค	16	70	0
			รวม	100.00	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน

1. แสวง บุญเฉลิมวิภาส ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย 2562 วิญญูชน
2. กิตติศักดิ์ พรกิติ การปฏิรูประบบกฎหมายไทยภายใต้อิทธิพลยุโรป 2556 วิญญูชน
3. อภินันท์ ศรีศิริ, เอกสารประกอบการสอน ประวัติศาสตร์กฎหมาย , ภาคการศึกษาที่ 1/2561
4. นิติลักษณ์ แก้วจันดี, วัชรพล พุทธรักษาและราชันย์ นิลวรรณภา. (2661). “ผู้ชาย” ในกฎหมายโบราณอีสาน: มองมุมใหม่ผ่านแนวคิดเชิงวิพากษ์. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 14 (1): 193-225.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม

อภินันท์ ศรีศิริ, บทความทางวิชาการ เรื่อง สืบค้นสังคมผ่านเลนส์กฎหมายไทย, วารสารนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 3, ฉบับที่ 1, 2553

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นักศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติม